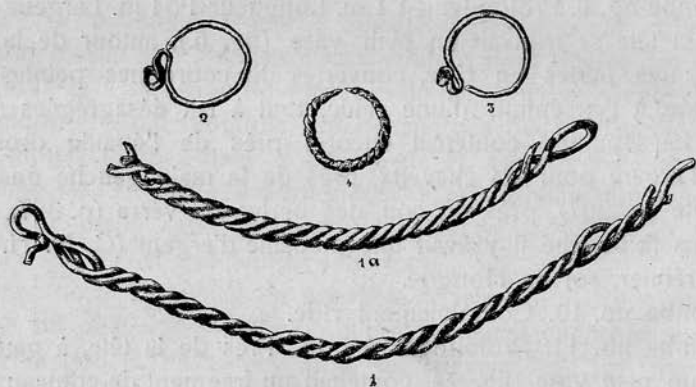

Árpádkori sírok Vajdahunyadon.*)

Vajdahunyadon a Kincses nevű szőlőhegyen, Márkgráf János szőlőjének rigolozása közben, még a múlt esztendő decemberében sírokra akadtak a napszamosck. A dologról egy ideig a napszamosokon kívül senki sem tudott. Mikor azonban munkaközben sírmellékleteket is leltek, a dolognak hirtelen híre ment. Az érdeklődők természetesen siettek a Kincseshez, sőt a hatóság beavatkozása is szükségessé vált. Így jutottam ki magam is.

Árpádkori sírok mellékletei Vajdahunyadról.

Objets trouvés dans les sépultures de l'époque d'Árpád, à Vajdahunyad.

A munkások elbeszélése szerint, kik nemcsak a most említett helyen, hanem korábbi években a szomszédos szőlőkben is végeztek rigolozási munkálatokat, a Márkgráf szőlőjében 21 sírra akadtak, a szomszédos szőlőkben még többre, úgy hogy az addig kapott sírok száma meghaladja a hatvanat. Több sír mellett kaptak mellékletet, mire ügyet sem vetettek. A leletek elkallódtak. A mostani munkálatok alkalmával úgy történt, hogy az egyik sír mellett nagyobb tárgyat, egy bronz nyakpéreczet leltek s ennek alapján figyelmesebben kezdték

*) A 175 lapon levő térképen 3.

átkutatni az előbukkanó sírokat. Ennek köszönhető, hogy három sír mellékleteit meg lehetett menteni. Mind a három sír a Márkgráf szőlőjében volt. Valamennyi hanyatt feküdt, lábbal keletnek, fejjel nyugatnak. Kezeik állítólag a test mellett voltak elnyújtva.

Az egyik csontváz nyakán egy négyes fonású bronz nyakperezet lelték (a képen 1 és 1a). Az egyik érdeklődő csavargatni kezdte, ketté törte, egyik darabját el is vitte. Későbbi utánjárással tudtam csak megszerezni, de már akkor az egyik sodronyt lefejtették róla.

Egy másik csontváz mellett, a fülek mögött, két ezüst hajkarikát találtak (a képen 2—3.). Volt e mellett a csontváz mellett még egy fonott művű ezüst gyűrű is (a képen 4.).

Legbecsesebb azonban a harmadik sír, melyben Salamon magyar királynak (1063—1075.) ezüst dénáriusát lelték, (C. N. H. 22.) minek alapján a temető korára megközelítő pontossággal következtethetünk.

A munkások beszéltek, hogy a Márkgráf szőlőjének nyugati mesgyéjén olyan sírra is akadtak, melyet csak részben ástak ki. Másik része átnyúlik a szomszéd tulajdonos szőlőjébe. Ha figyelembe vesszük ezt a körülményt, meg azt, hogy korábbi rigolozási munkálatok alkalmával a szomszédos területeken is lelték sírokat, valószínűnek látszik, hogy egy nagyobb terjedelmű temetővel van dolgunk, melynek felásatása annál kívánatosabb, mert minden perczen annak az eshetőségnek vagyunk kitéve, hogy a temetőnek még megmaradt része is tönkre fog menni.¹

Vajdahunyad, 1911. május hó.

Dr. Kővári Ernő.

¹ Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtára dr. Kővári főorvos úr szíves bejelentése alapján az ő nagybecsű közreműködésével, a jelen év márczius és április havában ásásokat végeztetett a Márkgráf szőlőjével szomszédos Läger-féle szőlőben. Az ásítás eredménye 54 sír, melyek jó része mellékletekkel maradt reánk. Ez ásítás eredményeinek közlése kapcsán fogjuk adni a terület térképét, melyen a munkások bemondása alapján a most említett három sír helyét is megjelöljük.